

MAHIR ÜNSAL ERİŞ • Dünya bu kadar

MAHIR ÜNSAL ERİŞ 1980 yılında Çanakkale’de doğdu. Bandırma’da büyüdü. DTCF’de okudu. Çeşitli dillerden çevirmenlik yaptı. Gençlerbirliklidir, söylenişi bile güzel. İletişim’den daha önce çıkan kitapları: *Bangır Bangır Ferdi Çalıyor Evde* (2012), *Olduğu Kadar Güzeldik* (2013) (60. Sait Faik Hikâye Armağanı).

İletişim Yayınları 2140 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 345

ISBN-13: 978-975-05-1740-2

© 2015 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2015, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK Şeyma Sağlam

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Ayla Karadağ

BASKI ve *CLT* Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

MAHIR ÜNSAL ERİŞ

Dünya bu kadar

*yakışıklı babama,
“seni ben doğurdum, bunları ben yazdım sayılır,”
diyen anneme,
minnetle.*

*“burası dünya ya hu,
burası bu kadar işte!”*

ÂH MUHSİN ÜNLÜ

- bir -

Bir ikinci kahvaltısı yapacaklardı. Güneş gelmedi. Önce, yarısı halen taze olan gönül meselesinden şüphelendiler. Sonra sarsaklığına, serseriliğine verdiler. Karakterinden de, yetiştirilişinden de beklenmeyecek sarsaklıkta bir adamdı Güneş. O Cumhuriyet binaları gibi kalıplı, köşeli ve ciddi babanın, evdeki kırlentleri koltukların üstüne astronomik bir geometriyle yerleştirecek kadar düzenine düşkün annenin çocuğu olduğundan şüphe etmemek imkânsızdı. Lisedeyken, hep birlikte Güneşlerde kaldıkları akşamlarda, her şeye, hatta bazıları dış dünyada olmayan bir sürü şeye dikkat etmekten yorgun düşer, erkenden uyuyakalırlardı. Sabah kahvaltısı için en geç sekizi yirmi geçe, eller yüzler yıkanıp saçlar taranmış, yatak döşek toplanmış, gömlek kravat çekilmiş halde masa başında olunması icap ederdi. Tuhaf olanı, bu evde, bunları yapmalarını onlardan, Güneş'in arkadaşlarından, bekleyen yoktu. Öğlene kadar uyusalar, kimse gelip dürtmezdi. Tuvalet terliklerini alışılan düzende bırakmasalar, yemek bitince tabaklarını mutfağa götürmeseler, şöyle üstünkörü sudan geçirmeden evyenin içine ya da tezgâha bira-

kıverseler kimsenin kulaklarından tutacak hali yoktu. Üstelik, Güneş'in babası, hepsinin liseden hocasıydı ve zaten tabiatı gereği mösyö yaradılışlı bir insan olduğu için her birine "siz" diyor, hal hatır sorarken bile ikinci çoğuldan ayrılmıyordu. Fakat evin, bu edebiyatın ulularından birine ait eşyayı metrukenin sergilendiği müzeleri andıran evin kimyasında bir dokunulmazlık vardı. İnsanı mıknatısın ters kutupları gibi eşyadan ve bu durağan ahengi bozacak en ufak anarşiden iten sihirli bir güç, evin düzenini yabancılara karşı muhafaza ediyor gibiydi. Koltuk kolçaklarına serili iğne oyası örtülerin firkete işi kırlentlerin desenleriyle oluşturduğu şaşmaz açığı bozmaya kimse yeltenmez, yetmişlerden beri daha minderleri bile yumuşamamış koltuklara kışın kenarıyla oturmaktan kimse gocunmazdı. Mükerrerem Teyzelelerinin, "Yavrum rahat oturun," diyen samimi çağrısı bile, evrenin tanrısal ahenginin bir maketi olan bu evde, evin düzenine meydan okumaya cesaret vermezdi. Lojmanlara alışık Mükerrerem Hanım'ın, doğalgaz sobasını eski alışkanlıkla körükleye körükleye yaktığı odalarda ağzı genzi kuruyan ölümlüler, salonda, masanın üstünde duran kesme kristal Paşabahçe sürahiden adeta törenle su içerlerdi. Kapağı Bektaşî sikkesi gibi uzun, köşeli, kesme sürahiden en ufak bir cam şangırtısı çıkarmadan dökülen su, sessizce içildikten sonra, bardağın üstündeki iğne işi gelincik oyalı örtüyü yerine yerleştirmek evin yazılı olmayan kurallarından biriydi. Ve bütün bir ev, haritasını dantellerin çizdiği gizemli bir kurallar ülkesiydi.

Çünkü Mükerrerem Hanım için dantel kutsaldı. Dantel, evin kadınına hamarat ve özenli göstermesi bir yana, eşyayı da tamamlayarak zengin gösteren, mukaddes bir düzenle yerleştirildiği mekânı yuvalaştıran bir tabiat harikasıydı. Bir kere emekti. Bir kadın, dantel işlemeyi muhakkak öğrenmeli, ama uğla, ama iğneyle, beş şişle, firketeyle, mekik-

le, yuvasını bir dişi örümcek gibi örmeliydi. Kenarları işlenmiş bir şeylerin olmadığı, bir şeylerin üstüne etaminlerin serilmediği bir ev ancak bir otel odası, bekar evi ya da huzurun olmadığı bir başarısız evlilik yuvası olabilirdi. Üstelik dantel tarihi. Kadın, danteli işlerken hayat da devam ettiği için, yapılıp bitirilmiş her şeyde kendi kişisel tarihini biriktirirdi. Sandıkta, Güneş'in ablası Deniz'in bir türlü serilememiş çeyizi için sakladığı kanaviçe işi seccadeyi işlemeğe başladığında Güneş'e hamileydi mesela. Ağustos'un ortasında, canı şöyle sulu sulu Bilecik ayvası çekmişti de, deseni işlerken sarılara geldikçe ekme ayvasının mayhoş kokusunu damağında duymuş gibi ağzı sulanmıştı günlerce. Günler sonra Turan Bey, bir yerlerden tatsız tuzsuz sera ayvası getirip de nefisini azıcık köreltene kadar, sarılara geldikçe kasnağı sıkılmaktan parmakları acımişti. Şimdi anısı, seccadeye işlediği, Mescidi Aksa'yı andıran caminin kubbesindeki sarılarda yaşıyordu. Ve Deniz, ikincisinde bari, doğru dürüst bir evlilik yapar da çeyizini evine alırsa daha da yaşayacaktı şüphesiz; Mükerrerem Hanım'ın kendisinden bile çok. Kesme kristal sürahi takımının üzerindeki iğne işi örtüleri, altı-yedi yıl önce, Turan Bey ayağını kırdığı zaman işlemişti. Öğrencilerinin andığı adıyla, "Mösyö Turan", yıllardır bir görev gibi her sabah giydiği rugan iskarpinleri Ankara'nın edepsiz kar ve donuna teslim olunca, dönen bileğiyle oracığa yığılıp kalmıştı da kırığın acısıyla, okulun önüne yeni döşenen zemin taşlarına söylenen öğretmen arkadaşlarının arasında dakikalarca ambulans beklemişti. "Kaç yaşındaysan, o kadar gün durması gerekiyormuş alçının," diyen taksicinin eve getirdiği Turan Bey, üçlü koltuğa, Mükerrerem Hanım'ın intizamlı dünyasının tam ortasına bir meteor gibi düşmüştü. O zaman elli üç yaşındaydı. Ama alçısını elli üç gün değil tamı tamına on iki hafta tuttular. Mükerrerem Hanım kocasının, mukaddes nizamının tam ortasında bir kara

delik açan varlığıyla delirmemek için kendini iyiden iyiye ev işine ve dantele vermişti. Kristal sürahi takımının örtüleri, holün duvarındaki etamin işi “Su Kenarında Saçını Tarayan Kadın” tablosu, Deniz’in çeyizindeki nişan bohçasının iğne oyaları ve biri fiskos, dördü zigona beş şiş sehpa takımı hep o zamanın ürünüydü. Hatta sehpa takımını bitirip kolaladıktan sonra gerdiği telleri salonda oraya buraya yerleştirtince Turan Bey söylenecek gibi olmuş ama çaresizliğinin farkına varıp, muhtaç olduğu kadının azıcık patronluk etmesinde bir sakınca görmediğinden susmuştu. Mükerrerem Hanım, evlendirildiği günden beri kocasına büyük hürmet duyar, onu çok severdi. Ama yine de hareketi, iniltili kıpırdanmalardan öteye gidemeyen hantal bir erkek bedeninin salonunun tam ortasında durup durması, sinirine dokunuyordu. Turan Bey’in salonun en prestijli yerinde yatıp kalması, bir kere en azından zigonlardan birinin hep üçlü koltuğun yanı başında durması demektir. Turan Bey suyunu, yattığı yerden okuduğu kitaplarını, kendi deyimiyle “ıstırapları artınca” içtiği ilaçları, yakın gözlüğünü ve alçımın içindeki delirtici kaşıntıya çare olan yedi numara örgü şişini bu sehpasının üstüne koyuyordu. Bazen o kadar çok kitap birikiyordu ki başucunda, bunlardan bazılarını, hatta gazetelerini, halının üstüne bırakıyor, öylece uykuya dalıyordu. Mükerrerem Hanım, kocasından habersiz kitapları gazeteleri alıp yerlerine yerleştiremiyor, uyanır uyanmaz kocasına alçak perdeden serzenişli sözler mırıldanıyordu. “Şunların birini okuyup bitirsen de öbürünü sonra istesen olmuyor mu Turan Bey?” diye soruyordu. Turan Bey, karısının cahilliğine, gücendirmeden gülümsüyor, “Bir kitapta öbür kitabı çekiştirdiği oluyor yazarın, ikisini üçünü birlikte okumak gerekiyor o yüzden,” diye alay ediyordu. Mükerrerem Hanım’ın huzursuzluğu bitmiyordu ama. Evvelden, her gün evi kabaca süpürür, cumartesi günleri de dip köşe temizlik yapardı. Tu-

ran Bey'in "muvakkat yatalaklığı" meydana geldiğinden beri, haftada bir, Güneş'in desteğiyle Yedinci Cadde'deki Sim Pastanesi'ne, çay içip hava almaya çıktığı vakitte hızlandırılmış ve dışarıdan bakana manyakça görünebilecek bir temizlik başlıyordu evde. Bir, bir buçuk saat içinde camlar siliniyor, taşlar, küvetler, lavabolar ovuluyor, yolluklar silkelenip yerler cilalanıyor, halı fırçalanıyor, gümüşlüğün her köşesi ve içindeki onca incik cıncık kırklanıyordu. Ağzında, Sim'in karbonatlı çayının burukluğu, ciğerlerinde sokak havasının serinliği ve koltukaltlarında değneklerin ağrısıyla eve dönen Turan Bey, tüm evi "klorak" kokusu içinde ve camlar açık, buz gibi buluyor, bir süre buna söyleniyordu. "İnsan yatıyor burada Mükerrerem Hanım, insan. Araban karpuzu değil! Öğrenemedin şunu," derken, dünyadaki kırılan tek ayakmış gibi muamele görsün istediği şişmiş sağ ayağını karısının gözünün içine baka baka, bir güzel koltuğun arkalığına kaldırıyor, boncuklu dantelin üstüne koyuyordu. Mükerrerem Hanım'ın, Güneş'in üniversite sınavının iptal edildiği sene işlediği boncuklu dantelin üstüne.

Mükerrerem hanım, dantele Akşam Kız Sanat'tayken meraklanmıştı. Turan Bey'i ilk kez gördüğü, tanıdığı yerde. Nazarî derslerde, özendiği başarıyı hiçbir zaman yakalayamamış olsa da tatbikî elişî derslerinde hem iyiydi hem de kendini vererek çalışıyordu. Yalnızca dantel ve örgüde değil, dikiş ve ev ekonomisi derslerinde de kabiliyetiyle kendini gösteriyordu. Matematik, Edebiyat, Tarih, eh şöyle böyleydi ama kimse onun gibi teyel atamaz, fisto dikemez, sutaşı çekemezdi. Makrameye eli çok yatkındı, sıfıra sıfır patron keser, diktiğinin belini, omuzunu üstünde dikmiş gibi cuk oturturdu. Turan Bey, Mükerrerem'in edebiyat derslerine giriyordu. İlk iki sene Edebiyat'ı Şükriye Hanım'dan almışlardı. Üçüncü senesinde Şükriye Hanım'ın Madran'da, gazoz fabrikasında muhasebe müdürü olan kocası kalp krizi geçirip ölüverince ka-

dıncağız emekliliğini istemiş, memleketi Gölcük'e dönmüştü. Turan Bey okula, ilk görev yeri olan bu, Akşam Kız Sanat'a o yıl gelmişti. Zayıflığıyla, olduğundan da uzun görünen, hep giydiği kahverengi takımı, yağ rengi süveteri ve açık kumral saçlarıyla tarçın kabuğu gibi bir delikanlıydı. Okulun sivilceli, fotoromanlı ve jile içine boğazlı kazak giymiş kızları arasında büyük bir dalga yaratmıştı gelişi. Yüzüne bakılır cinsten olsa da öyle ahım şahım bir yakışıklılığı yoktu aslında bu yeni edebiyatçının. Ama okuldaki hocaların hemen hepsi ya yaşlı ya da evliydi. Turan Hoca değildi. Gürültüye patırtıya kızdılar mı kızların saçlarının beliklerine asılıp yolaklayıveren, kimisi öfkelenmi "kancıklar" diye bağırtılar koparan, öğrencisini akranının gözü önünde küçük düşürmekten hiç çekinmeyen eski usul, kaba saba, hoyrat hocalarla doluydu okul. Ama Turan Hoca kibardı, bütün öğrencilerle sızli bizli konuşuyor, birini tahtaya kaldırırsa "matmazel" diye sesleniyor, kendi aralarında konuşup kaynatanları bile "Hanımlar, konuşacaklarınız varsa bahçeye buyurun, idareden soracak olurlarsa benden müsaadeli olduğunuzu söyleyin, meselenizi halledince vaktimiz kaldıysa yeniden teşrif edin lütfen," diye incitmeden uyarı beyefendi bir gençti. Sırası geldi mi duygulu şiirleri, en ufak bir mahcubiyet ifadesi göstermeden coşa bağıra okuyor, eski edebiyat kadar yeni çıkan kitapları da biliyor, sinemadan, müzikten anladığını belli eden kimi ifadeleri, anlattıklarının arasına umursamaz bir sakinlikle sıkıştırıveriyordu.

Çok zengin diyorlardı Turan Bey için. Değildi oysa. Babası Kore'de savaşmış, esir düşmüş bir gaziydi. Oradayken, İstanbul'da gümrük, navlun işleri yapan zengin bir adamın oğluydu can arkadaşmış diye anlatılırdı. İki sefer kılı kılına hayatını kurtarıp, tüm esaretleri boyunca neredeyse bir an bile ayrılmayınca asker arkadaşlıkları kan kardeşliğine, dönüştürme yakın arkadaşlığa ve nihayet ortaklığa dönüşmüş. İşler

iyiden iyiye büyüyünce de Turan Bey'in babası Hasan Fehmi Bey, Kore'deki silah arkadaşının kredi ve muavenetiyle birden bine yükselttiği sermayesini alıp, teşebbüslerini memleketinde sürdürmek üzere Aydın'ın yolunu tutmuş. O vakitler lisede leyli olan Turan'ıysa İstanbul'da bırakmış. Edebiyata daha bıyığının yeni terlediği zamanlardan beri meraklı olan oğlu bu havailikten bir an önce kurtulsun diye Erkek Lisesi'ni bitirir bitirmez de Fransa'ya ekonomi tahsiline göndermiş. Sonuç hüsrana. İki lafı bir araya getirecek kadar Fransızca bile öğrenemeden hülyalar içinde geçen iki koca yıl, sergiler, konserler, sahaflar ve içkili, dumanlı ev toplantıları ve koca bir boşluğa harcanan bir dünya para. Döner dönmez, Edebiyat Fakültesi'ne kayıt ve Baudelaire tercümeleleri etüt edeceğini sanarak başlayan bir edebiyat eğitimi mücadelesinde Dede Korkut dersi yüzünden uzayan okul. Ama bolca kitap, bolca roman, şiir, hikaye ve temsil.

Turan Bey'in babası Hasan Fehmi Bey, Kore'de savaşır esir düştüğü yılları, hayatının en önemli olayı ve sonraki tüm olayların başlangıcı olmasından ötürü sürekli göz önünde tutmayı, her fırsatta lafı oraya getirmeyi severdi. Ne zaman Kore'den, oradaki kahramanlık ve esirlik günlerinden bahsetse, her daim sinirli çehresi gevşer, yüzünün bıçak kesigi gibi kati çizgileri yumuşayarak yuvarlak ve müşfik kırışıklıklara dönerdi. "Türk'ün ateşle imtihanıydı!" derdi, lafı geçince. Oğlunun kitaplarından birinin adıydı bu söz, çok severdi onun olmadığı ortamlarda kullanmayı. Hayatının doruk noktası saydığı o yıllardan kalan izleri ömür boyu taşıdı da. Sirtında sağ omuzdan koltuk altına doğru yirmi üç dikiş, şifası bulunamayan uykusuzluk, hafıza zayıflığı ve karanlıkta kalamama, yalnız duramama. Oysa, ömrünün son günlerine kadar, yakaladığı her fırsatta anlattığı kahramanlık destanının arkasında, karabasan kabuslarla peşini hiç bırakmayan kalın bir korku perdesi çekiliydi. Askerliği Ayaş'a çıkın-

ca sevinmişti Hasan Fehmi Bey. Cihan Harbi'nin ikincisi de geçip gitmiş, dünyanın üstünden o kara örtü çekilmişti, pırl pırl bir başkent yeşeriyordu Anadolu'nun göbeğinde. Gidip görenler, tayinle gelenler anlata anlata bitiremiyorlardı Ankara'yı. Ulus'u, Gençlik Parkı'nı, Yenışehir'i, geniş ferah bulvarlarda yaylanan otomobilleri, kolalı gömlekleri, cilalı iskarpinleriyle çarşıları, kaldırımları arşınlayan genç Cumhuriyetin yeni şehirlilerini göreceğini, aralarına karışacağını düşününce heyecanlanmıştı.

Acemiliğini yeni bitirmişti ki, bir gün yemekhanede topladılar hepsini, bir ahşap çamaşır teknesinin içinden sırayla kura çektiler. Boş çekenler alayda kalacaklar, Kore'yi çekenler ertesi sabah Etimesgut'a sevk edileceklerdi. Şansı bir tek orada yaver gitti. Üç kişiydiler. Askerliğin ilk günlerinden beri kanları kaynamış, birbirlerini koruyup gözetken üç arkadaş. Şansına, Kore'yi çekenlerden olmuştu üçü de. Keşanlı Nalbant Şekip, İstanbullu Tefvik ve Hasan Fehmi. Şekip'in namı lakap değildi, askere gelmezden evvel sivilde hakikaten de nalbantlık ederdi. Babasından yadigar mesleğinden askere gelene kadar ekmek yiyen bu talihsiz Roman çocuğuna, alayda da demir-kaynak işleri yaptırılırdı. Eğlenceli, edepsiz fıkralar anlatan, tarağıyla gırnata sesi çıkararak askerliğin en bıkkın anlarını bile neşelendirmeyi başaran, dünya yansa içinde yorganı yok, gamsız bir çocuktu. İyi niyetli, temiz kalpli ve çalışkandı. Gelgelelim talihi, can arkadaşları Hasan Fehmi ve Tefvik Bayrak gibi yaver gitmedi. Kunuri'deki büyük çarpışmalardan birinde, dibinde patlayan havan topunun şarapnelleri göğsünü paramparça etti. Mezarı bile olmadı hiçbir zaman. Oysa yirmi bir gün süren gemi yolculuğunda ne kadar da neşeliydi. Çoğu ilk kez deniz görmüş eratin büyük bir kısmı güverte köşelerinde kucak yer ararken o sanki savaşa değil de arkadaşlarıyla kayıp bir cenneti keşfe gidiyor gibi mutlu ve heyecanlıydı. Ha-

san Fehmi'yle Tevfik korkuyorlardı. Hem de çamaşır teknesinin içinden çektikleri kağıtta “Kore’de muvazzaftır” yazısını gördükleri andan beri, her gün sinsice, biraz daha artan bir korkuyla. Acemi eğitiminin üstüne Etimesgut’ta yaptıkları talimler de savaşmaya yetecek gibi değildi. Hem adlarını bile daha yeni duydukları, neye benzediğini hiç bilemedikleri bir memlekette savaşmak ne olursa olsun zordu. Daha da zoru askerlik yapmaya diye çıktıkları evlerinden şimdi çok daha uzağa, dünyanın, nerede olduğunu bile bilmedikleri bir ucuna savaşmaya gitmeleriydi. Gemi fenaydı, deniz fenaydı, sıcak fenaydı, ekmekler yetmiyordu. Ekmeğin kıtlığına çare olsun diye çıkarılan patatesten hepsi kabız olmuşlardı. Arkasından mercimeğe sabunu dayadılar, bağırsaklar çözüldü, ama ne çözüme. Zaten bir türlü alışamadıkları klozetler hacete yetişmez oldu. İlk limana kadar perişan oldular. Eğitimler sürüyordu gemide, bir de Kore’de süren harpten havadisler veren günlük gemi gazetesi çıkmaya başladı. Askerler birbirlerini, bu gazeteleri içi doldurulmuş külhalar halinde denize atarken görüyorlardı sık sık.

Kolombo diye bir yerde demirlediler sonra, askerler için un alındı, tüm ihtiyaçlar ikmal edildi, ekmek yapıldı. Alınan unun yarısından çoğu kurtlu çıktı gerçi, ama ekmekler bir vakit idare etti eratı. Bir de ilk kez gördükleri hindistancevizi ve ananasın bolluğu epey oyaladı onları. Hemen hemen on günlük bir yolculuğun daha ardından, öğle yemeğinden az sonra Pusan Limanı’na girdiklerinde Hasan Fehmi’yle Tevfik’in akıllarında bir tek şey vardı: Korku. Geriye dönmemenin, mezarsız bir ölü olmanın, bir askerî anıtta bir satırcık isim olarak kalmanın, uzuv uzuv parçalanmanın korkusu. Bu korku, daha önce tanıdıkları hiçbir şeye benzemiyordu. Şahdamarlarını patlatıp ağızlarından çıkacaktı sanki. Ertesi günü karaya çıkacakları vakit geldiğinde bir bayramyerinin içine düştüler, rıhtımda şenlik büyüktü. Türk bay-

rakları sallayan yüzleri sarı, çekik gözleri güneşte iyice çizgi-
leşmiş çocuklar gülererek bağırsıyor, bu şamataya bir de Ame-
rikan Bandosu ve kalabalığın uğultusu ekleniyordu. İndiler;
törenler yapıldı, hediyeler verildi, marşlar, şarkılar söylen-
di. Ardından bir trene doldurulup başka bir şehre gönderil-
diler. Sokaklarında açlık, ucuz insan eti ve Amerikan askeri
küstahlığı gezinen küçük, yoksul bir şehre. Makaslarda kar-
şılaştıkları trenlerin hepsi, benizleri ağarmış Çinli esirlerle
doluydu. Savaşı ilk kez orada hissettiler, o yolda. Korku, bir
hayvan ölüsünün soğuk ağırlığıyla enselerine oturmuş, bo-
yunlarını bükmeye başlamıştı.

Japonlardan kalan kışla binalarına yerleştikten sonra ge-
çen birkaç günün ardından az biraz sakinleşir gibi oldular.
Kışlada, eğitimde, şehrin birbirine çatılmış üç büyük cad-
desinde aşağı yukarı volta attıkları çarşı izinlerinde, hiç ay-
rılmıyorlardı. Keyifleri yerine gelmeye bile başlamıştı. En
önemlisi arabalardı. Etimesgut'taki eğitimde, seçilenlere di-
reksiyon eğitimi vermişlerdi ama asker çok, araç az oldu-
ğundan sıranın kendisine bir dahaki gelişine kadar asker-
ler öğrendiklerini de unutuyorlardı. İki kereden fazla direk-
siyona oturamayanlar bile oldu. Burada Amerikalılar bol bol
direksiyon talimi veriyorlardı, muhakkak her gün, irili ufak-
lı bir eğitim zayıtı kaydediliyordu. Deposu delinen GMC
kamyonlar, devrilen cemseler, talimlerde Koreli çocukla-
rı ezen askerler derken hararetli bir araç eğitimi hengamesi
sürüp gidiyordu. Yine de Türkler bu işi pek beceremiyorlar-
dı. Amerikalılar, "Trafikte Türklerle karşılaştığınızda, kena-
ra çekin ve geçene kadar bekleyin!" diye anonslar yapıyor-
lardı kendi askerlerine. Her şey bir acayıptı. Herkes bir de-
ğişikti. Yemeklerin yağı, suyu, havası her şeyi dokunuyor-
du bu memleketin, askerlere. İshalin biri bitmeden biri baş-
lıyor, WC'yi "00" diye bilen erat etrafta tuvalet bulamadığını
düşününce kuytu sokak aralarına diz kırıyordu.